

стрaнa 3

Комплетан програм

Културној лети 2026.

Подршка пољопривредницима

Ове године 533 милиона динара за подстицаје

Савети пољопривредницима

**Однос броја соматских ћелија и квалитет меса
Извештај МУП Србије**

Акција Агенција за безбедности саобраћаја

**Ауто-седиште за дете
није додатна опрема**

Вештачка интелигенција у свакодневици

**Може ли ВИ да нас
учини паметнијим?**

Неиспричане младеновачке приче

ЧУВАР БИОСКОПА У „ЦАКАРИ”

ОБАВЕШТЕЊЕ

У складу са Одлуком Града Београда о пречишћавању и дистрибуцији воде члан 42. став 5

**ЗАБРАЊЕНО ЈЕ КОРИСТИТИ ВОДУ
ИЗ ГРАДСКОГ ВОДОВОДА ЗА
ПОЉОПРИВРЕДНЕ СВРХЕ,
ОДНОСНО ЗАЛИВАЊЕ ПОВРЋА,
ВОЋА И ДР.**

Комунална инспекција ГО Младеновац и
Комунална милиција Града Београда
утврђиваће да ли се вода из градског
водовода користи у складу са одредбама
поменуте одлуке, свако понашање у
супротности са тим биће санкционисано.

Културно лето 2026

14. 7. 2026.

Промоција књиге „Љиљани бели“

Иван Миленковић

Свечана сала „Др Елси Инглис“ у 19.00 часова

16. 7. 2026.

Представљање књига „Записи из Македоније“

Милутин Станчић

Свечана сала „Др Елси Инглис“ у 19.00 часова

21. 7. 2026.

Промоција књиге „Свуда у свему“

Мира Томић

Свечана сала „Др Елси Инглис“

у 19.00 часова

21. 7. 2026.

Ликовна колонија,

Башта хотела Селтерс,

20.00 часова

24. 7. 2026.

Предавање „Света гора космајска“

доц. др Јасмина Ћирић,

Музеј у 19.00 часова

25. 7. 2026.

Затварање ликовне колоније -

башта хотела Селтерс

25. 7. 2026.

Дионис фест,

Башта хотела Селтерс, 19.00 часова

26. 7. 2026.

„Играле се делије“

Двориште ОШ „Коста Ђукић“ у Великој Иванчи

17.30 Тракторијада

18.00 Промоција зборника „Амајлија“

18.00 Такмичења у куцању ексера и гурању роло бала

19.00 Надвлачење конопца

20.00 - Културно-уметнички програм

21.30 - Концерт Неле Видаковић и Дејана Недића

Тејовца

1. 8. 2026.

„Дан деспота Стефана“

Манастир Павловац у 10.00 часова

1. 8. 2026.

Дан деспота Стефана

Порта цркве Св. Илије у Црквинама у 19.00 часова

2. 8. 2026.

Дан општине Младеновац

18.00 Дечији маскенбал - Plato испред општине

18.00 Сликарска радионица „Младеновац на платну“ -

Градски парк

18.00 - „Face painting & Body art“ за децу

18.30 - Аниматори Плато испред општине

20.00 - Концерт Плато испред општине

13. 8. 2026.

„Балкански сусрети“ Ковачевац

20.30 Концерт дечјих ансамбала из Србије

14. 8. 2026.

„Балкански сусрети“ - Ковачевац

19.30 Отварање Ликовне колоније Б'АРТ-КОД

у ОШ „Живомир Савковић“

20.30 - Отварање фестивала и концерт

15. 8. 2026.

„Балкански сусрети“ - Ковачевац

10.00 Дефиле учесника и мини концерт

на градском тргу

20.30 Концерт друго фестивалско вече

16. 8. 2026.

„Балкански сусрети“ - Ковачевац

20.30 Концерт треће фестивалско вече

5. 9. 2026.

„Космајски казан“

Двориште компаније „Библи“ у Пружатовцу у 17.30 ч.

12. 9. 2026.

„Прело“

Порта Храма Светог Ђорђа у Рабровцу

19.00 Отварање манифестације и концерт фолклорних ансамбала

13. 9. 2026.

„Прело“

Порта Храма Светог Ђорђа у Рабровцу

19.00 Концерт фолклорних ансамбала

14. 9 - 20. 9. 2026.

Дани европске баштине

15. 9. 2026.

Одавање почаст шкотском санитетском особљу

Спомен-чесма „Црквенац“ у 11.00 часова

18. 9. 2026.

Из Младеновца за Србију

Фестивал домаће радиности, природних, културних

и туристичких потенцијала

Градски парк у 10.00 часова

22. 9. 2026.

Промоција књиге „Нестале бајке“

Слађана Андрић

Свечана сала „Др Елси Инглис“

19.00 часова

25. 9. 2026.

Писци деци - поводом дана матерњег језика

Свечана сала „Др Елси Инглис“

19.00 часова

Одржан 24. међународни фестивал фолклора у Влашкој

Фестивал за памћење

Последње вече 24. Међународног фестивала фолклора „Влашка 2026“ било је за уживање и памћење. Публика је аплаузима поздравила све ансамбле и играче који су се трудили да, представљајући своју земљу, прикажу се у најбољем светлу. Наступили су свих 13 најављених из Европе, Азије и Јужне Америке. Бразил и Индонезија су се прикључили 24. Међународном каравану фолклора, а смотра свих извођача у националним ношњама била је величанствена. У поподневним сатима одржана је манифестација „Од предака за будућност“ која је посвећена нашој стваралачкој етно и кулинарској традицији кроз векове.

Годинама уназад ради и сликарска колонија, а заступљени су и ручни вез, ткање ћилима, производи од воћа и поврћа вредних домаћина... И ове године домаћице Влашке припремиле су обилну трпезу за све учеснике фестивала и госте, а састојала се од старих јела наших бака, али и новитета гастрономске кухиње.

Трећој фестивалској вечери од гостију присуствовали су и Анка Попа Албахари шеф мисије Румунске амбасаде у Београду и Александар Албахари председник Јеврејске заједнице у Србији.

Тренутке пред затварање гости и домаћини су искористили да размене, искуства, пригодне поклоне, али и да договоре нова путовања и гостовања. Председник Организационог одбора и директор фестивала Дејан Тодоровић поручио је гостима: „Влашка је и ваша кућа драги пријатељи, увек сте добродошли“. FIDAF је одредио да на треће рангираном Светском фестивалу фолклора који се одржава од 23. јула до 2. августа у Инстамбулу, Србију представља КУД „Шумадија“ из Влашке.

Слободан Мирковић, директор FIDAF-а истакао је да „КУД из Влашке је годинама у самом врху српског фолклора и да сваки фестивал у Влашкој је догађај који се памти и зато није било дилеме ко ће представљати Србију на овој светској манифестацији“.

Након свечаног затварања 24. Међународног фолклорног фестивала „Влашка 2026“, гледаоци су имали прилику да виде „Врањанску свиту“ у новом, модернијем руху коју је на сцену поставио Мића Милановић у кореографији Ђорђа Вујића док је оркестар предводио Милош Живојиновић. Старо Врање, махале и кафане, дерт и мекан из тог времена дочарао је Воја Јанковић тумачећи улогу Миткета из Станковићеве „Коштане“. Позоришним речником: „Завеса је спуштена на 24. Међународни фестивал фолклора „Влашка 2026“. Видимо се идуће године да заједно обележимо четврт века фестивала“, порука је домаћина из Влашке.

Жељко Мушавцић

Подришка пољопривредницима

Ове године 533.000.000 динара за подстицаје и субвенције

У Месној заједници Велика Иванча одржана је трибина за пољопривреднике на тему актуелних подстицаја и субвенција. Произвођачи који ће конкурисати за субвенције Града Београда били су у прилици да се информишу о детаљима јавних позива за доделу подстицајних средстава и добију одговоре на сва питања и недоумице, као и помоћ у прикупљању документације и упутство за конкурисање.

Секретаријат за пољопривреду града Београда ове године определио је укупно 533.000.000,00 динара за доделу подстицаја средстава за пољопривредне произвођаче са територије града Београда, и то:

- за доделу подстицајних средстава за набавку трактора 174.000.000,00 динара
- за набавку пољопривредних прикључних машина 144.000.000,00 динара
- за област сточарства 118.000.000,00 динара
- за области воћарства, повртарства и ратарства 56.000.000,00 динара
- за област пчеларства 41.000.000,00 динара

Поред представника Градске општине Младеновац и Пољопривредне саветодавне стручне службе Београд, догађају је присуствовао и секретар за пољопривреду Града Београда Саво Павичић са сарадницима.

Завршен 54. филмски фестивал у Сопоцу Гран при за филм „Кармадона“

Жири такмичарског програма 54. Филмског фестивала у Сопоту у саставу Дијана Метлић (председница), Веселин Крчмар (члан), Данило Бећковић (члан), доделио је награде: ГРАН ПРИ фестивала додељена је филму „Кармадона“ у режији Александра Радивојевића, у продукцији Дигимедиа, Србија. Награду је примио редитељ Александар Радивојевић којом приликом је изјавио следеће: „Хвала вам на разумевању. Обично нас не разумеју.“

Награда за најбољу режију додељена је Ивани Младеновић за филм „Сорела ди Клаузура“. Награду је преузео косце-

нариста филма Момир Милошевић. Награда „Мира Ступица“ за најбољу женску улогу додељена је Јелени Ђокић за филм „Кармадона“, коју је преузео њен колега и наратор филма, Сергеј Трифуновић. Награда „Бата Живојиновић“ за најбољу мушку улогу додељена је глумцу Андрији Кузмановићу за улогу у филму „Уго Флорида“ Владимира Тагића.

Признање за поетски филм додељено је филму „Како је овде тако зелено“ редитеља Николе Лежајића. Посебно признање за омладински филм добио је филм „Хајдук у Београду“ у режији Милана Тодоровића.

Одлуку о Награди публике за најбољи филм донео је жири публике у саставу: председница жирија Сара Тодоровић са чланицама жирија Александром Баковић и Дијаном Јанић, а награда је додељена филму „Уго Флорида“ у режији Владимира Тагића.

Током шест фестивалских дана, публика је имала прилику да погледа двадесет четири филмска остварења, од којих је двадесет једно приказано у такмичарској конкуренцији, укључујући и пет филмова реализованих као мањинске копродукције. Разноврсност тема, жанрова и ауторских приступа још једном је потврдила снагу и виталност савременог домаћег филма, као и значај сарадње са партнерима из региона и Европе.

Жељко Мушавцић

Кад удружења новинара забораве зашто постоје

Новинарска удружења нису оснивана да би била политички покрети, нити да би одлучивала ко је „добар“, а ко „лош“ новинар у зависности од тога шта мисли и где ради. Оснивана су да штите професију, новинаре и право јавности на истинито и потпуно информисање.

Данас се, међутим, све чешће стиче утисак да су нека удружења заборавила сопствени разлог постојања. Уместо да буду ослонац целој професији, постају гласговорници одређених политичких погледа. А када се то догоди, престају да буду новинарска и почињу да личе на политичка удружења.

То је опасан пут. Јер новинарско удружење нема право да од својих чланова тражи политичку лојалност. Његова једина лојалност мора бити истини, професионалним стандардима и Кодексу новинара.

Ако удружење реагује само када је угрожен „њихов“ новинар, а ћути када је нападнут неко ко не дели њихове ставове, онда оно више не брани професију. Оно брани сопствени политички круг. А то није исто.

Поделе на „наше“ и „њихове“ најлакше је направити. Много је теже изградити поверење целе струке. Зато данас имамо ситуацију да се новинари све мање окупљају око професионалних вредности, а све више око политичких симпатија. Тако новинарство губи најважније оружје – независност.

Ниједно удружење нема монопол на истину. Ниједно нема право да одређује ко је једини прави новинар. О томе не одлучују саопштења, конференције за медије нити политичке поруке. Одлучује свакодневни рад, тачност информација, поштовање етике и поверење читалаца.

Посебно забрињава што се понека удружења све чешће оглашавају о политичким темама, а све ређе о стварним проблемима новинара. Локалне редакције нестају, новинари раде за мале плате, многи су препуштени сами себи, а професија полако губи углед. Управо ту би удружења морала да буду најгласнија. Уместо тога, стиче се утисак да је лакше издати политичко саопштење него изборити се за бољи положај новинара.

Нико не тражи да новинарска удружења немају став. Али њихов став мора бити професионалан, а не страначки. У супротном, губе право да говоре у име целе професије. Када новинарска удружења постану политички препознатљивија од свог рада на заштити новинара, онда је време да се запитају да ли су још увек оно због чега су основана. Јер новинарству нису потребни политички навијачи. Потребни су му чувари професије. Новинарска удружења не треба да питају новинара шта мисли о политици. Треба да питају да ли је професионално радио свој посао. Ако изгубе ту разлику, изгубиће и разлог свог постојања.

М. Г.

Пишу сѣручњаци ПССС Младеновац

Однос броја соматских ћелија и квалитет млека

Број соматских ћелија битан је показатељ здравља вимена и квалитета млека. Свако повећање броја соматских ћелија у млеку преко 100.000 /мл је повезано са смањењем производње. У млеку крава у првој лактацији или крава са фарми где се примењују добри програми за сузбијање маститиса број соматских ћелија је испод 100.000/мл, а у млеку крава са већим бројем лактација број соматских ћелија из здравог вимена може да буде и до 200.000 /мл. Број соматских ћелија је у корелацији с проценом у саставу и физичко-хемијским особинама млека, па се користи за оцену квалитета млека. Одређивање броја соматских ћелија у збирном млеку је кључни фактор у оцени квалитета млека са једне фарме поред других параметара, користи се за формирање цене млека. Број соматских ћелија у збирном млеку указује на величину проблема са којим представљају субклинички маститис у запату музних крава, а технологу показују квалитет сировог млека за прераду.

Користан је показатељ за праћење маститиса на фарми. На садржај соматских ћелија у млеку утичу бројни фактори, као што су: фактори који узрокују маститис (микроорганизми патогени за виме, токсини и оштећење ткива), физиолошко-фармаколошки фактори (стадијум лактације, раса, ветеринарски лекови) и стресни фактори (промена исхране, транспорт, услови држања, начин муже и техничка исправност машина за мужу).

Садржај соматских ћелија у млеку и однос појединих врста ћелија зависи од стадијума лактације, здравственог стања млечне жлезде и секреторне активности ћелија вимена. У млеку из неинфицираног вимена доминирају макрофаге (35%) затим полиморфонуклеарни леукоцити (26%), лимфоцити (24%) и епителне ћелије (15%). Основни услов за производњу хигијенски исправног млека доброг квалитета са бројем соматских ћелија који не прелази граничне вред-

ности (400.000 соматских ћелија у милилитру) је здрава млечна жлезда. Број соматских ћелија, одређен у збирном млеку једном месечно, користан је податак фармера да прати стање субклиничких маститиса у стаду и ефикасност програма за сузбијање маститиса који укључује: начин муже, исправност машина за мужу, микроклиму у штали, терапију крава у засушењу, хигијену при мужи. Подаци добијени у више истраживања показују да краве са мање од 200.000 милилитра млека нису инфициране специфичним узрочницима маститиса. Међутим краве са више од 300000 соматских ћелија у милилитру млека су највероватније инфициране специфичним узрочницима маститиса. Свако повећање броја соматских ћелија у млеку преко 100000/мл је повезано са смањењем производње млека и има утицаја на квалитет производа од млека.

При запаљеном процесу у млечној жлезди настају квалитативне и квантитативне промене млека, које су у корелацији са интензитетом запаљења и могу се сагледати у: 1) повећању броја соматских ћелија; 2) повећања садржаја беланчевина млечног серума; 3) повећање пермеабилитета ћелијске мембране, што има за последицу јонске промене (повећање садржаја хлорида и натријума; 4) дисрупцију ћелија и преласку цитосола у млеко и повећању садржаја ензима; 5) смањењу секреције компонената млека (лактозе, казеина, масти); 6) смањењу количине млека.

Дипл. инж. Драгољуб Крајновић ПССС Београд

Извештај МУП Србије

Припадници Министарства унутрашњих послова ухапсили су П. Ј. (1982) и П. Ј (2007) из Руме због сумње да су извршили кривично дело тешко убиство над Александром Лазићем из Старе Пазове. Оперативним радом утврђено је да су у првој половини априла осумњичени оштећеног физички злостављали у изнајмљеном стану у Руми, услед чега је он подлегао повредама, а након тога његово тело пребацили у породичну кућу коју повремено користе, а након пар дана, како би прикрили ово кривично дело, закопали га у дворишту. Осумњиченима је одређено задржавање до 48 часова након чега ће, уз кривичну пријаву, бити приведени Вишем јавном тужилаштву у Сремској Митровици.

Припадници Министарства унутрашњих послова у Новом Саду, Групе за борбу против дрога, у синхронизованој

акцији ухапсили су Н. А. (1981) из Београда, за којим је по налозима надлежних судова и полицијских управа на територији Републике Србије било расписано више потрага и потерница. Приликом хапшења, код осумњиченог је пронађен пиштољ са метаком у цеви. Претресом су код осумњиченог пронађени и панцир, 17 комада пиштољске муниције калибра 7,65 милиметара, један пушчани метак калибра 7,62 милиметра, као и фалсификована возачка дозвола. Против Н. А. биће поднета кривична пријава због сумње да је извршио кривична дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја и фалсификовање исправе.

Припадници Министарства унутрашњих послова ухапсили су С. С. (2006) из Богатића, због сумње да је извршио кривично дело угрожавање сигурности. Сумња се да је осумњичени власник ма више пословних објеката на тери-

торији Београда упућивао поруке претеће садржине, са циљем да их застраши и принуди на плаћање наводних, односно непостојећих дугова. Осумњиченом је одређено задржавање до 48 часова и он је, уз кривичну пријаву, приведен јавном тужиоцу Трећег основног јавног тужилаштва у Београду.

Припадници Министарства унутрашњих послова у Београду ухапсили су три особе које се сумњиче да су 6. јуна покушале да изврше кривично дело тешка крађа на штету адвокатске канцеларије Томановић, док се истовремено наставља интензиван рад на околности напада на двојицу адвоката у Београду. Ухапшени се сумњиче и за више кривичних дела тешка крађа, као и за кривично дело разбојничка крађа, приликом којих су украли већу количину златног накита, ручних сатова и новца. Одређено им је задржавање до 48 часова, након чега су, уз кривичну пријаву, приведени Првом основном јавном тужилаштву у Београду.

Савези возачима

Најчешће грешке возача аутомобила

Искуснији возачи аутомобила могу правити и веће грешке од почетника, које је ауто школа свеже обучила и који су у војњи још увек помало напети, па самим тим и опрезнији. Како бисте предупредили опасне ситуације саветујемо Вам да што пре промените своје понашање у војњи. Прекорачење дозвољене брзине Одређени ниво брзине није без разлога постављен на одређеним улицама у граду. У реду, журите, и то је потпуно јасно. Али прекорачена брзина неретко доводи и до веома опасних ситуација, и то поготово у граду, када не знате да ли ће Вам однекуд истрчати пешак, пас, да ли ће се бициклиста појавити случајно из споредне улице...зато морате мислити и на своју и на туђу безбедност у саобраћају, те је увек савет да поштујете прописе. Не укључују се мигавци Један од најчешћих узрочника лакших саобраћајних несрећа у градској војњи јесте неукључивања мигаваца. Како Вас ауто школа учи да обавезно морате дати сигнал о свом кретању другим возачима, ако исто не учините може се десити да само мала непажња возача иза Вас доведе до ланчаног судара који Вас може скупо коштати. Користе се слушалице и мобилни телефон Тако се коришћење мобилног телефона или куцање порука у војњи може манифестовати тако што возач нагло кочи, скреће и уопште мења правац кретања, јер не постиже да обавља две радње одједном. Слично важи и за гласно слушање музике

јер јак звук ремети концентрацију, док Вас истовремено може спречити да чујете неке звуке споља који могу бити пресудни за Ваше сналажење у саобраћају. Зато је увек савет да избегавате наведено, а ако баш морате да користите телефон, напомените да сте у војњи или паркирајте аутомобил па разговарајте, како не бисте довели и себе и друге учесник у саобраћају у опасност. Не држи се одстојање Једна од најчешћих грешака искусних возача коју истичу инструктори ауто школа јесте мала раздаљина међу возилима у градском саобраћају. Како возачи најчешће журе, они и милиметар помака доживљају као уштеду времена, која може бити изузетно фатална. Ово посебно може представљати проблем приликом заустављања испред семафора, јер се не зна да ли ће возач испред Вас нагло заокочити или ће додати гас, те увек водите рачуна да држите довољно одстојање. Не обраћа се пажња на пешаке и бициклисте Иако ауто школа научи свог полазника да застане испред пешачког прелаза, у пракси се то заборавља, те бахати возачи често јуре преко пешачких прелаза и не пропуштају пешаке. То може бити посебно опасно онда када пешаци пролазе иза аутобуса паркираног на станици, те уколико брзина није прилагођена и уколико се не поштује стајање испред пешачког ето озбиљног проблема. Слично важи и за бициклисте, којих има у све већем броју на улицама, и који се такође и сами могу неодговорно понашати. Иако је њихова војња за њих најопаснија и пре свега њихов ризик, морате и Ви као возач водити рачуна како не бисте били у проблему.

Жељко Мушавцић

Ови лекови и врућина су кобна комбинација

Свежина јутра полако се губи под растућим таласом врућине док се температура у нашем граду пење ка рекордним висинама. Метеоролози најављују да ће почетак идуче недеље бити врхунац ових врућина, са прогнозом да ће термометри показати вртоглавих 37 степени Целзијуса. Док се боримо с овим екстремним временским условима, важно је бити информисан и спреман како бисмо се заштитили од потенцијалних ризика као што су сунчаница и топлотни удар. Шта је топлотни удар и сунчаница? Топлотни удар настаје када тело не може ефикасно да се расхлади и температура тела драматично порасте. Ово стање може бити опасно по живот и захтева хитну медицинску интервенцију. Сунчаница, с друге стране, обично долази као последица дуготрајног излагања сунчевим зрацима без одговарајуће заштите и манифестује се као дехидратација и поремећаји терморегулације. **Превентивни савети:** Пијте пуно течности током дана, чак и ако нисте осетили жеђ. Вода је најбољи избор, избегавајте превише слатке и газиране напитке. Ако је могуће, избегавајте директно излагање сунцу у периоду највеће топлоте између 10 и 16 часова. Носите шешир или капу и лагану, светлу одећу. Ако ваш дом нема клима уређај, потражите хладна места као што су јавне библиотеке, тржни центри или канцеларије. Смањите интензитет физичких активности током најтоплијег дела дана. Ако вежбате напољу, бирајте ране јутарње или касне вечерње сате. **Будите на опрезу са лековима:** Неки лекови могу повећати осетљивост на сунце. Посаветујте се са лекаром ако узимате било какве лекове и пажљиво читајте упутства. Лекови за стања као што су високи крвни притисак, болести бубрега и поремећаји менталног здравља могу имати специфичне нуспојаве. Они могу отежати задржавање хидратације или корисно хлађење по врућем времену. Због тога би високе температуре за неке могле бити потенцијално опасне, па чак и кобне. Ако приметите симптоме топлотног удара или сунчанице као што су јака главобоља, вртоглавица, мучнина, повишена температура или промене у свести, одмах потражите медицинску помоћ. **Деца су посебно осетљива:** Новорођенчад и деца узраста до 4 године посебно су осетљива на високе температуре, које ће се у наредних неколико дана задржати у Србији и због којих ће се жива у термометру пети и до чак 36. подеока у гладу. Оно што може да буде проблем са децом, јесте што она не испољавају брзо знаке и симптоме као одрасли услед високих температура, те зато треба више обратити пажњу на њихово понашање, како се не би превидели знаци топлотног стреса, на који некада може да укаже и умор бебе, колико и узнемиреност. Када су високе температуре, деца не би требало да носе уску гардеробу, простор у којем бораве не треба да буде много расхлађен и **не остављајте НИКАД** децу саме у затвореним колима, то може бити кобно по дете.

Mr Ph Биљана Мушавцић

Ауто-седиште није додатна опрема

Коришћење ауто-седишта и сигурносног појаса није само поштовање прописа, већ показатељ саобраћајне културе и одговорности према најмлађима. Начин на који штитимо децу у возилу одражава ниво безбедности, зрелости и бриге у целокупном саобраћајном понашању друштва. Кључан фактор за безбедност деце је избор адекватног седишта и правилно коришћење. Када бирате ауто-седиште, важно је да одговара висини, тежини и старости вашег детета. Саобраћајна незгода не пита колико возимо пажљиво. У тренутку судара, физика увек победи - а дете је тада најугроженији путник у возилу. Ауто-седиште није додатна опрема. Оно је основна заштита детета као путника. Дететово тело није исто као тело одраслог. Глава је пропорционално тежа, врат слабији, а мишићи недовољно развијени да задрже тело при наглом кочењу или удару. У судару при брзини од само 50 км/х, тело детета се претвара у „пројектил“ чија тежина постаје и до 20 пута већа. Ниједан родитељ не може рукама да задржи дете у том тренутку - колико год био јак и пажљив. Ауто-седиште је једино безбедно место у возилу које је пројектовано баш за дете. Оно распоређује силу судара, држи главу, врат и кичму у правилном положају и драстично смањује ризик од тешких повреда и смртог исхода. Исто важи и за сигурносни појас. Појас не спутава - он спашава. Без појаса, при наглом кочењу дете удара у седиште испред себе, у стакло или бива избачено из возила. Статистика је неумољива: везано дете има 5 пута веће шансе да преживи саобраћајну незгоду. Честа заблуда је: „Возимо споро“, „Близу смо“, „Држим дете у крилу“. Зато се правила не мењају. Свака војња: дете је у ауто - седишту и везано сигурносним појасом. Увек. Јер дете не бира како се вози - ми бирамо за њега. Према закону предвиђено је да се у моторном возилу на предњем седишту не може превозити дете млађе од 12 година. Дете ниже од 135цм, превози се везано у одговарајућем безбедносном седишту које је причвршћено за возило у складу са декларацијом произвођача возила, односно произвођача безбедносног седишта, осим у возилима за јавни превоз путника. Дете старије од 4 године може се превозити везано сигурносним појасом возила уз употребу хомологованог безбедносног подметача, уколико висина детета омогућава безбедно везивање и уколико на месту где седи постоји уграђен наслон за главу.

Агенција за безбедност саобраћаја Републике Србије

Неиспричане младеновачке приче Чувар старог биоскопа

Пре него што је Младеновац добио телевизор у свакој кући, пре видео-рекордера и интернета, постојало је место на које се долазило свечано.

Биоскоп.

Налазио се у једној од хала Фабрике цакова, „цакари“. Данас га се сећају само старији.

Али некада су се испред њега стварале колоне.

Ту је радио Милош.

Није био директор.

Ни кинооператер.

Био је редар.

Цепео је карте на улазу, показивао места и пазио да у сали буде ред. Свако дете у Младеновцу знало је Милоша.

И свако је бар једном покушало да се провуче поред њега без карте.

Ретко коме је успело.

Имао је оштро око и добро памћење. Говорило се да може да препозна човека и после много година.

Кад је биоскоп затворен крајем шездесетих, многи-ма је било жао. Али највише, чинило се, Милошу.

Још неко време долазио је до празне зграде.

Сео би испред улаза и ћутао.

Као човек који чека да се врати нешто што зна да се неће вратити.

Онда је и он нестао из градске свакодневице.

Прошле су године.

Много година.

Све док једне кишне вечери чувар фабрике није чуо нешто необично. Из старе, закључане хале.

Допирао је звук.

Не музика.

Не разговор.

Него аплауз.

Кратак.

Као на крају филма.

Чувар је помислио да му се учинило.

Али следеће недеље чуо га је поново. И увек у исто време. Неколико минута после десет увече.

Када је то испричао старим радницима фабрике, један од њих се насмешио.

– Знаш ли кад се завршавала последња пројекција?

Чувар је одмахнуо главом.

– Неколико минута после девет.

Те ноћи нико није рекао ни реч.

Само су слушали кишу.

И негде дубоко у фабричком кругу, учинило им се да се поново чује аплауз.

Кратак.

Тих.

Као захвалност за филм који је давно завршен.

И за човека који је годинама цепао карте на улазу.

Милоша.

(АИ и МГ)

У следећем броју: Жена која је свакој јушра
развијавала са сјомеником

У корак са временом

Шта ВИ може, а шта не може

Вештачка интелигенција у свакодневици

Може ли ВИ да нас чини паметнијим?

Одговор на ово питање зависи од тога шта подразумевамо под памећу. Ако мислимо на брже проналажење података, брже писање текста, превођење, израду фотографија или решавање свакодневних проблема, онда је одговор – да. Вештачка интелигенција може да нам уштеди време и омогући да брже дођемо до информација. Али ако мислимо да ће она мислити уместо нас, онда је одговор – не. Памет није количина информација које човек поседује. Памет је способност да те информације повеже, разуме, провери и примени онда када је то потребно. Човек који зна напамет хиљаде чињеница није нужно mudar. Исто тако, ни онај ко има најмоћнији програм вештачке интелигенције не постаје аутоматски паметнији. Вештачка интелигенција је одличан сарадник, али лош господар. Она може да предложи решење, да понуди више могућности, да подсети на нешто што смо заборавили или да нас усмери ка новом начину размишљања. Али не може да замени искуство, интуицију, морал и одговорност. Све су то особине које и даље припадају човеку. Постоји занимљива појава коју све чешће можемо да приметимо. Људи који редовно користе вештачку интелигенцију понекад брже решавају задатке него раније. Али то не значи да су постали паметнији. Постали су ефикаснији. Разлика је велика. Брже није увек и боље. Ако човек прихвата сваки одговор без размишљања, временом може да изгуби навику да сам тражи решење. С друге стране, ако вештачку интелигенцију користимо као саговорника, а не као заменика за сопствени ум, дешава се нешто сасвим друго. Добро постављено питање често рађа ново питање. Нови одговор нас тера да проверимо чињенице, да упоредимо различита мишљења и да преиспитамо сопствене ставове. Управо тај процес чини човека интелектуално богатијим. Зато није најважније шта ће нам вештачка интелигенција одговорити. Много је важније каква ћемо питања поставити. Површно питање најчешће добија површан одговор. Добро осмишљено питање отвара врата новим сазнањима. У томе лежи права вредност ове технологије. Има још нешто. Вештачка интелигенција не зна шта је важно у нашем животу. Она не познаје наше усмене, не осећа радост, страх, љубав, разочарање или понос. Она не може да процени шта је за нас морално исправно, нити шта је праведно. Она може да објасни појмове, али не може да проживи искуство. А управо се у искуству често рађа мудрост. Некада су људи сатима тражили одговор у књигама. Данас га могу добити за неколико секунди. То је велики напредак. Али остаје исто питање: шта ћемо учинити са тим одговором? Ако га само препишемо, нисмо научили ништа. Ако га разумемо, проверимо и повежемо са оним што већ знамо, направимо смо корак напред. Можда је зато највећа корист од вештачке интелигенције управо у томе што нас подсећа колико је људски ум драгоцен. Машина може да пронађе податак. Човек од тог податка ствара знање. Машина може да састави текст. Човек му даје смисао. Машина може да предложи решење. Човек одлучује да ли је оно добро.

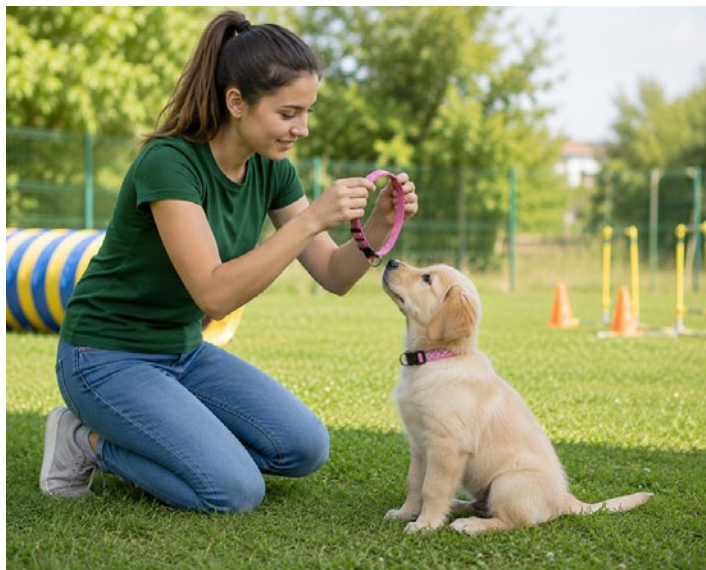
Будућност зато неће припасти ни онима који одбацују вештачку интелигенцију, ни онима који јој слепо верују. Припадће људима који умеју да је користе, а да при том не престану да мисле својом главом. Она је навика да свакога дана научимо нешто ново и да никада не престанемо да постављамо питања.

Припремили: Слободан Сјанковић Лицко и ChatGPT-5.5

За љубишће ђа

Обука паса (22)

Да ли је правилније рећи обука или дресура паса? Оба ова термина се користе, мање-више, једнако у кинолошкој литератури па и пракси. Ипак, израз „обука“ је више у духу нашег српског језика када је реч о низу радњи које се примењују за време учења пса да извршава наше команде. Израз „дресура“ долази из англосаксонског војног вокабулара и није погрешан. С обзиром на то да је обука службених паса и дошла код нас из иностранства изрази „дресура“, „дресер“ и „дресиран пас“ потпуно су се одомаћили и данас су, на Балкану, свима разумљиви. Зато можемо да користимо и један и други израз. Нећемо погрешити. Шта је прави циљ обуке? То је веома широко питање и на њега би могло да се одговори на више начина. Ипак, суштина обуке свих паса састоји се у томе да се пас научи послушности и дисциплини, односно да свог пса можемо лако контролисати како у кући тако и у шетњи, па до његове потпуне покорности која је неопходна у разним такмичењима или у раду војске и полиције. За већину будућих и садашњих власника најважније је да се њихов љубимац пристојно понаша у дому и ван њега. Како треба да изгледа обука и чему треба да научимо пса? Треба да знамо да смо, на свој начин, са обуком почели оног тренутка кад је штене дошло код нас. Значи, обука не захтева никакве посебне услове као ни неко специјално време или простор.

Најпре морамо да научимо нашег „питомца“ да прихвати огрлицу и поводац, да на наш позив дође до нас, да приђе к нози и иде упоредо са нама, прво са поводомцем, а после и без њега. Затим ћемо га научити да стане и седне, да стоји мирно, да чека и да нам поново приђе. На крају, можемо да га научимо да легне. Кад савладе те лекције, које морају да иду корак по корак, тада можемо безбрижније да идемо са њим у шетњу, али и да наставимо са сложенијом обуком. Да ли је „давилац“ добра за обуку? Да. Најбоље је узети „давилац“ јер је она најпогоднија за обуку. Пустимо штене да је носи по кући неколико дана да би се привикло, а затим га упознајмо са поводомцем. Закачимо поводац на огрлицу (са десне стране огрлице, јер ће нам пас увек бити са наше леве) и изведите пса у двориште или на неку затворену зелену површину. Пустите га да се слободно креће и протрчи заједно са закаченим поводомцем за огрлицу. После неколико минута приђимо му, подигнимо поводац са земље и покушајмо да прошетамо пса.

(Наставиће се)

Душан Мариновић www.natura.rs

На данашњи дан, 10. јул:

1774. - После шестогодишњег рата, Русија и Турска склопиле су Кучук-Кајнарџијски мир којим је Турска изгубила Крим, прихватила руско-турску границу на Бугу као и над православним поданицима у Турској.

1830. - На Антилима је рођен француски сликар и графичар Камиј Писаро, учесник прве изложбе импресиониста у Паризу 1874.

1834. - Рођен је чешки писац Јан Неруда, предводник генерације „мајеваца“ - књижевника који су, окупљени око часописа „Мај“ и промовисали чешки књижевни реализам.

1856. - У селу Смиљани, код Госпића у Хрватској, рођен је Никола Тесла, научник и проналазач на пољу електротехнике и радио-технике. Од 1884. до смрти 1943. живео је у САД. Патентирао је око 700 проналазака од којих неколико десетина има широку примену, међу којима и серија изума (1896-1914) који чине темељ савремене радио-технике.

1871. - Рођен је француски писац Марсел Пруст чије је дело „У трагању за изгубљеним временом“ оставило дубок траг не само у Француској већ и у европској књижевности.

1940. - Француска Народна скупштина поверила је власт маршалу Анрију Петену који је током Другог светског рата предводио колаборационистичку владу са седиштем у Вишију.

1943. - Англо-америчке трупе у Другом светском рату искрцале су се на Сицилију.

1953. - Совјетски лидер Никита Хрушчов сменио је министра унутрашњих послова Лаврентија Берију, Стаљиновог сарадника и егзекутора у стаљинистичким чисткама, осуђен је на смрт и стрељан.

1962. - Из Кејп Каневедала лансиран је први амерички телекомуникациони сателит „Телстар“, који је омогућио пренос ТВ програма преко Атлантског океана.

1992. - Амерички суд осудио је бившег панамског диктатора Мануела Нориегу на 40 година затвора јер је дозволио кријумчарење дроге у Панами.

1994. - Леонид Кучма победио је на председничким изборима у Украјини.

2008. - Хашки трибунал ослободио је бившег министра унутрашњих послова Македоније Љубета Бошковског одговорности за злочине над албанским цивилима у селу Љуботен.

2011. - После 168 година постојања, британски таблоид News of The World штампао је последње издање под насловом „Хвала и збогом“, а његов власник Руперт Мардок се извинио због скандала са хаковањем телефона више од 5.800 људи.

2015. - Преминуо је Омар Шариф египатски глумац који је светску славу стекао филмовима „Лоренс од Арабије“ и „Доктор Живаго“.

2018. - Дванаест дечака и њихов фудбалски тренер извучени су из плаћене пећине у Тајланду, у којој су били заробљени дуже од две недеље. Три дана трајала је велика међународна операција њиховог спашавања.

М. Г.

Мозгалица за возаче - Ко има предност?

У ситуацији приказаној на слици примена је се правилим десне стране, јер нема саобраћајна, семафора или знакова. Такође, нема трамваја ни возила са правом превенције пролаза. Из тог разлога, прво кроз раскрсницу пролазе возила обележена бројевима 1 и 2 јер немају нико са своје десне стране, затим возила са бројем 3 и 4 и на крају возило са бројем 5.

УРАЂЕНА ЈЕ ДЕТАЉНА ДОКУМЕНТАЦИЈА О ТРАСИ И ПАРЦЕЛАМА ДРЖАВНОГ ПУТА ПРВОГ РЕДА

КАРАЂОРЂЕ

Прецизно. Брзо. Јасно. Поуздано.

Свака деоница је подељена на читљиве секторе са јасно видљивим бројевима парцела, што омогућава брзо и прецизно проналажење конкретних катастарских података.

ДО САДА ЈЕ ОБРАЂЕНО:

СЕДАМ ДЕОНИЦА ТРАСЕ НА ТЕРИТОРИЈИ ГО МЛАДЕНОВАЦ

1	МАЛИ ПОЖАРЕВАЦ - ШЕПШИН	(72 сектора димензија 10x24 см. са бројевима парцела)
2	ШЕПШИН - ВЛАШКА	(36 сектора димензија 10x21,5 см. са бројевима парцела)
3	ВЛАШКА - АМЕРИЋ	(36 сектора димензија 10x21,77 см. са бројевима парцела)
4	АМЕРИЋ - РАЈКОВАЦ - ПЕТЉА МЛАДЕНОВАЦ	(36 сектора димензија 10x22,04 см. са бројевима парцела)
5	МЛАДЕНОВАЦ-ПЕТЉА - МЕЋУЛУЖЈЕ - ПРУЖАТОВАЦ	(54 сектора димензија 10x27,1 см. са бројевима парцела)
6	МЕЋУЛУЖЈЕ - МАРКОВАЦ - МАРКОВАЧКО ЈЕЗЕРО - ПРУЖАТОВАЦ	(54 сектора димензија 10x27,3 см. са бројевима парцела)
7	МАРКОВАЦ - ПЕТЉА ОРАШАЦ - КОПЉАРЕ	(54 сектора димензија 10x27,1 см. са бројевима парцела)

Деонице су подељене на логичне секторе, прилагођене висини мапе, што обезбеђује максималну прегледност и читљивост парцела.

Заинтересовани грађани, власници парцела, адвокати, геометри и агенције за некретнине могу добити: појединачне секторе, комплетне деонице и професионалне пакете

ВИШЕ ИНФОРМАЦИЈА ТРАЖИТЕ ИСКЉУЧИВО НА МЕЈЛ: mladenovackiglas@gmail.com

ПАКЕТИ УСЛУГА

ОСНОВНИ ПАКЕТ

једна деоница
у PDF-у

цена:
3.000
динара

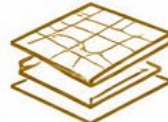
СЕКТОР ПО ИЗБОРУ

један сектор са
читљивим бројевима
парцела

цена:
500
динара

ПРЕМИЈУМ ПАКЕТ

једна деоница
+ сви сектори
деонице

цена:
10.000
динара

ПРОФЕСИОНАЛНА ЛИЦЕНЦА

за адвокате, агенције,
геометре

цена:
20.000
динара
по деоници са свим секторима

УПЛАТА ЈЕ НА ТЕКУЋИ ИЛИ ЖИРО-РАЧУН
САВ ПРИХОД ОД УПЛАТА БИЋЕ ИСКОРИШЋЕН
ЗА ФИНАНСИРАЊЕ „МЛАДЕНОВАЧКОГ ГЛАСА“

МЛАДЕНОВАЧКИ
ГЛАС
ГЛАС МЛАДЕНОВЦА